

DISTRIBUCE KONTAMINOVANÝCH MÍST VE SPRÁVNÍCH OBVODECH ORP ÚSTECKÉHO KRAJE PODLE VYHODNOCENÝCH KATEGORIÍ PRIORITY

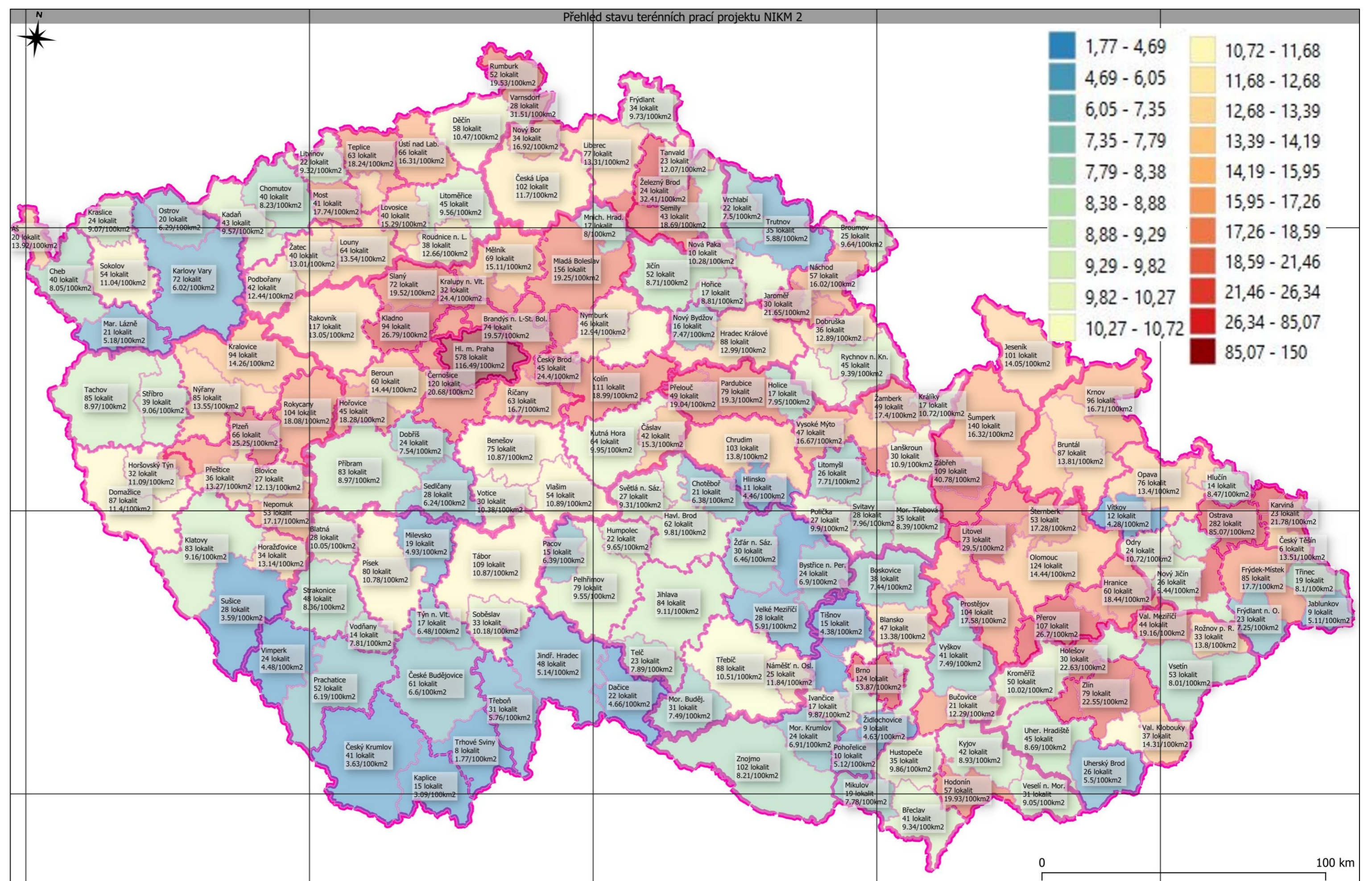
Ministerstvo životního prostředí

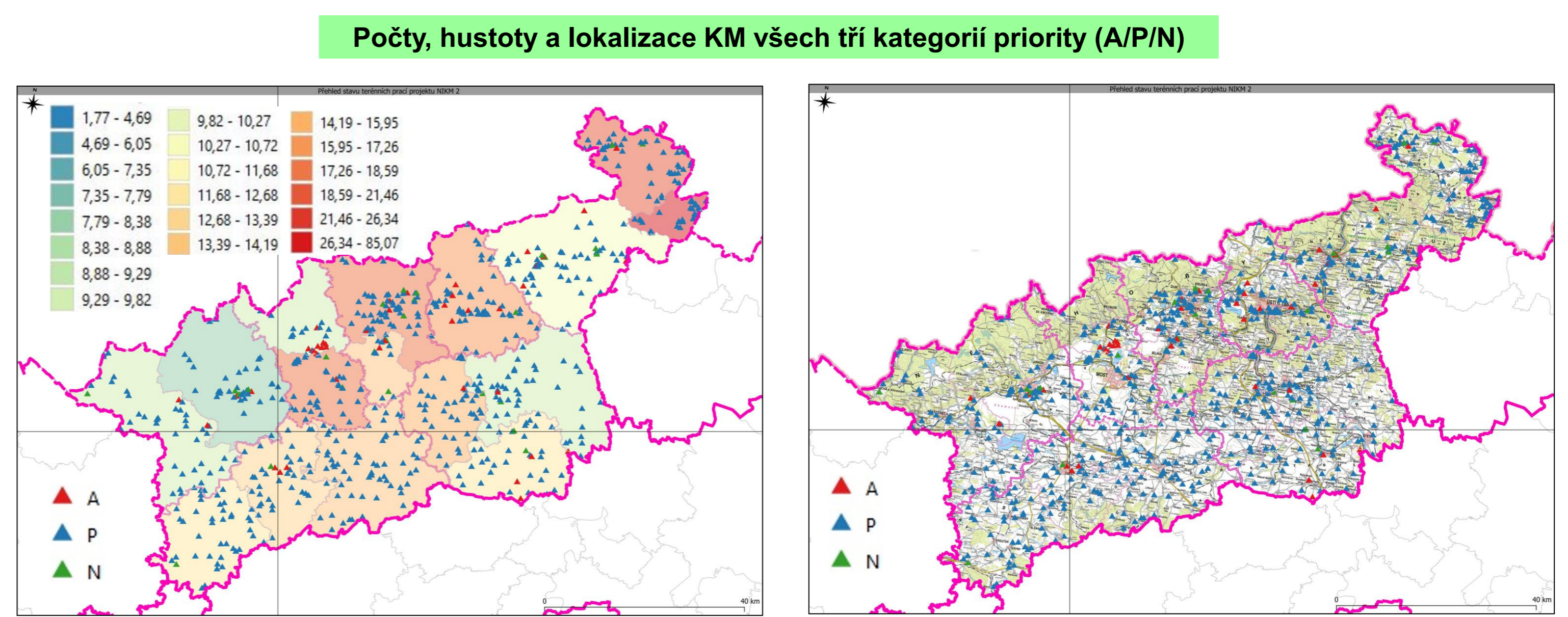
Inventarizace kontaminovaných míst (projekt NIKM2) byla v prosinci 2021 dokončena na 100 % plochy ČR (77 okresů). Představujeme výstup týkající se distribuce evidovaných / inventarizovaných kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst (KM; PKM¹) ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností (SO ORP) s již dokončenou inventarizací. Projekt inventarizace vč. krajských zpráv a zprávy za celé území ČR byl dokončen 31.12.2021. Inventarizovaná plocha je menší než plocha ČR – inventarizace se neprovádí na území vojenských výcvikových prostorů.

Pro jednotlivé SO ORP uvádíme grafický výstup zachycující lokalizaci a hustotu KM (vyjádřeno jako počet/100 km²) pro jednotlivé kategorie resp. skupiny kategorií priority vyhodnocené podle Metodického pokynu MŽP č. 1/2021. Každá hodnocená lokalita je jednoznačně zařazena do kategorie podle toho, jaký další postup vyžaduje v závislosti na její předpokládané či ověřené kontaminaci a na důsledcích či možných důsledcích této kontaminace pro lidské zdraví a životní prostředí. Jsou rozlišovány tři základní kategorie lokalit - lokality kontaminované (A), potenciálně kontaminované (P) anebo nekontaminované (N). Každá z těchto tří základních kategorií je ještě podrobněji členěna. Lokality kategorie A1, nebo A2 či A3 jsou ty, u nichž kontaminace znamená existující a potvrzený problém. U lokalit P1 až P4 znamená kontaminace problém potenciální, není dostatek informací pro definitivní závěry. Skutečnou závažnost kontaminace musí u této kategorie ověřit průzkum a/nebo analýza rizik. Lokality kategorie N0, N1, N2 nevyžadují žádný zásah. Nižší uvedená tabulka (viz příloha 1 k MP MŽP) obsahuje podrobnosti ke kategorizaci KM.

Počty a hustoty kontaminovaných míst na 100 km² ve SO ORP po dokončení inventarizace - stav k prosinci 2021 (100 % území ČR)

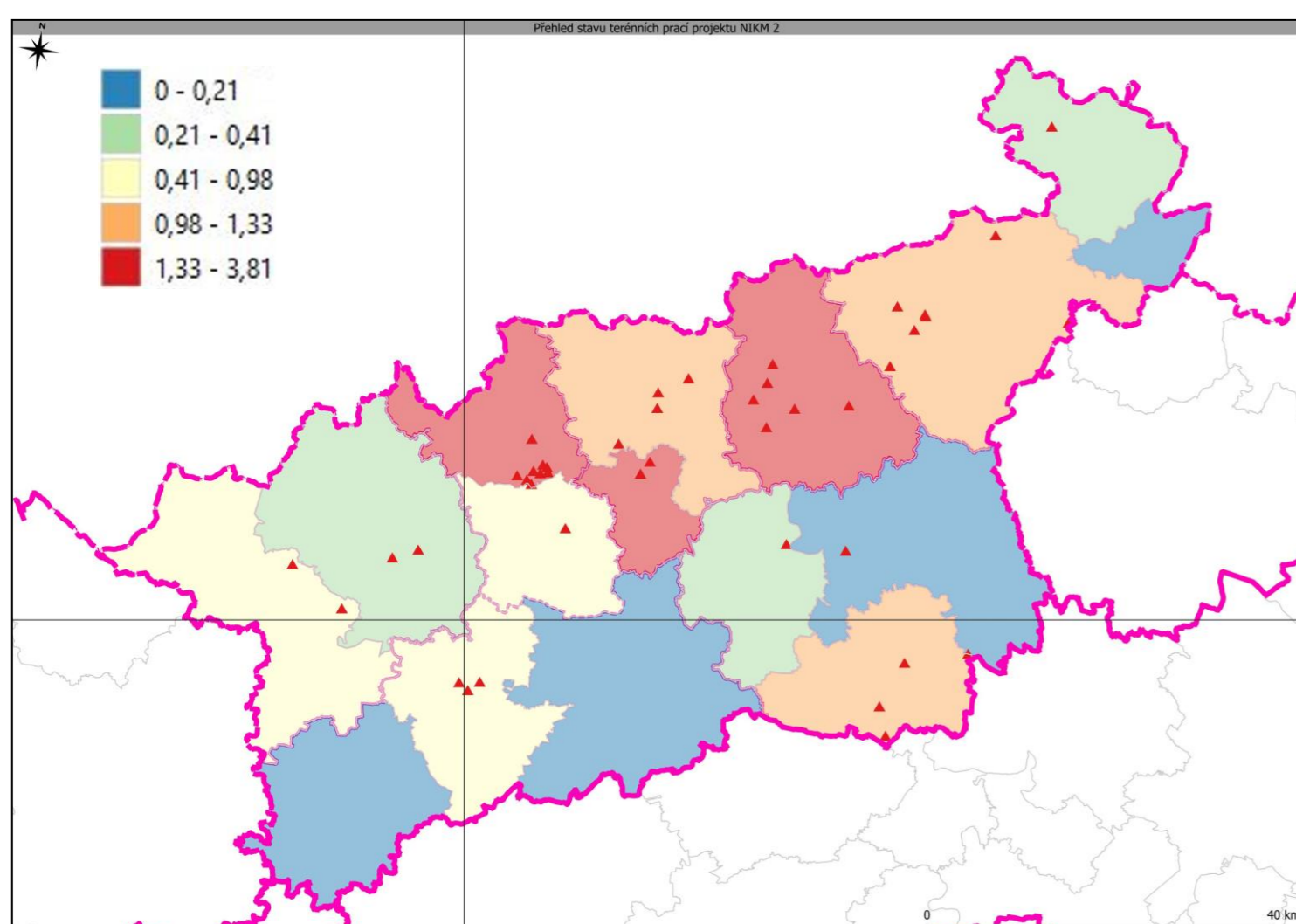

Lokalizace a hustoty kontaminovaných míst na 100 km² ve SO ORP Ústeckého kraje podle kategorií priority

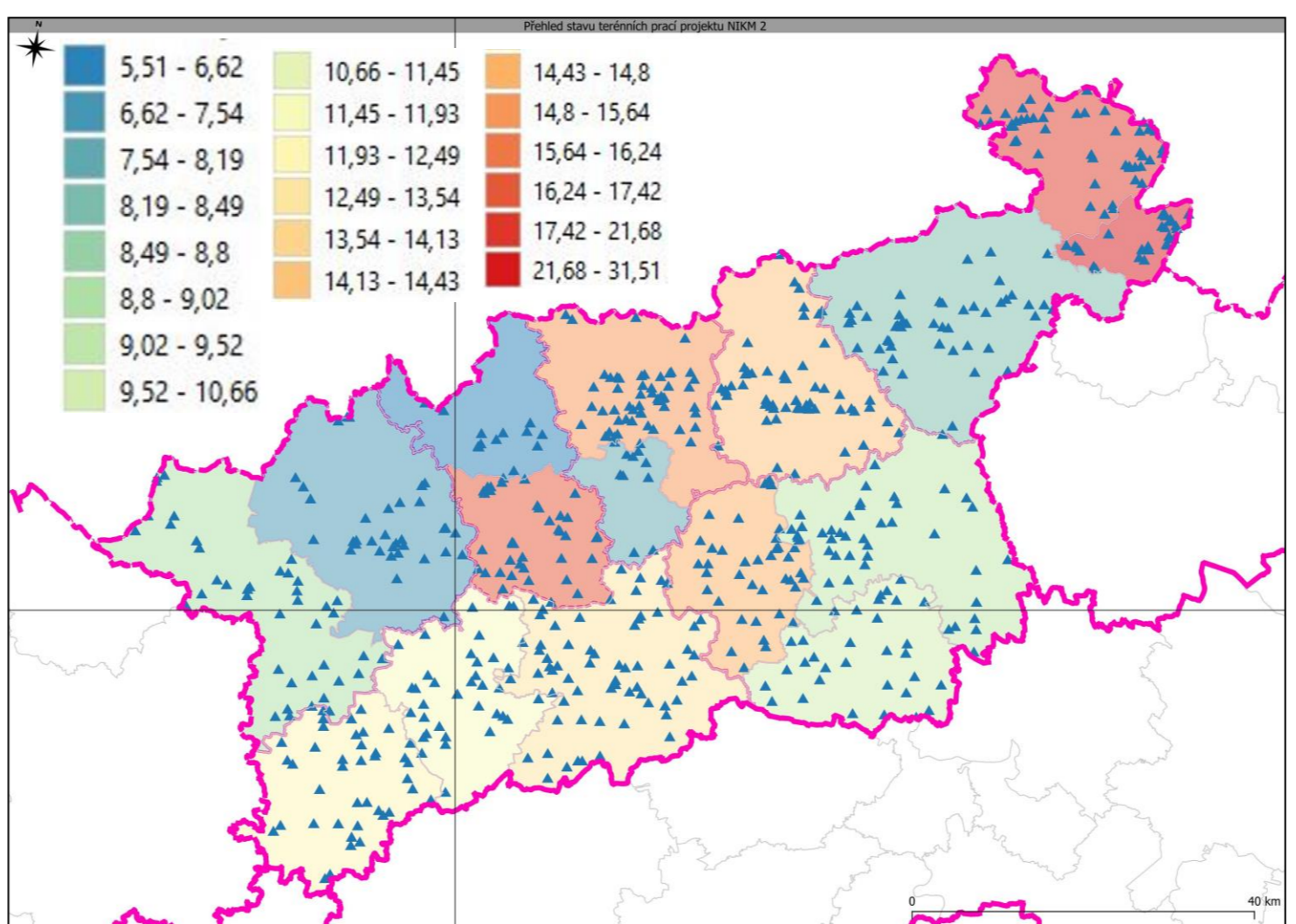

Tab. R1 – KLASIFIKAČNÍ MATRICE		Kategorizace kontaminovaných míst podle dalšího postupu				
1	2	3			5	6
		základní kód	3. pozice – kód priority	řád priority		
situace v lokalitě: charakteristika průzkumnosti lokality a aktuálních či potenciálních důsledků kontaminace	charakter dalšího postupu	A	3	1	podle úrovně a charakteru potvrzené či předpokládané kontaminace, podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
- potvrzeno aktuální neakceptovatelné riziko pro lidské zdraví ² , vyplývající z kontaminace lokality při jejím současném způsobu využívání, nebo - potvrzeno šíření kontaminace, hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika	nápravné opatření ¹ je nutné	A	2	2	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
- potvrzena kontaminace nad úroveň legislativně stanovených koncentračních limitů ^{2,3} nebo - nemožnost využívání lokality v souladu s platným územním plánem ⁴ , nebo - je potvrzeno šíření kontaminace ze znečištěné lokality	nápravné opatření ¹ je žádoucí	A	1	3	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
nedostatečné informace pro hodnocení a pro definitivní závěry – zatím nelze vyloučit nezbytnost nápravného opatření	žádné informace o kontaminaci – na lokalitu je tedy nutno nahlížet jako na potenciálně kontaminovanou kontaminace je potvrzena orientačním vzorkováním, avšak nedostatečný rozsah informací neumožňuje definitivní závěry	P	4	1	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
kontaminace je potvrzena, není aktuální riziko pro lidské zdraví, není rozpor s legislativou či s jinými zájmy, zatím však neznáme, zda se kontaminace šíří či nikoli - nutnost nápravného opatření zatím nelze vyloučit	nutný je průzkum kontaminace v čase	P	2	2	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
kontaminace, která by mohla znamenat vznik neakceptovatelného zdravotního rizika v případě změny funkčního využívání lokality či dotčeného okolí na více citlivé ve srovnání s využitím současným ⁵	nutnost institucionální kontroly způsobu využívání lokality	P	1	3	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
nádpozadová, avšak nízká kontaminace – žádné zdravotní riziko, žádný rozpor s legislativou či s jinými zájmy, žádné omezení multifunkčního využívání lokality	není nutný žádný zásah	N	2	1	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
známá historie využívání lokality prakticky vylučuje riziko kontaminace nad úroveň pozadí		N	1	2	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	
průzkumem je potvrzena neexistence kontaminace nad úroveň pozadí		N	0	3	podle podmínek znečištění a podle významnosti ohrožení zdraví (v rozsahu hodnocení priorit v databázi SEKM je včleněn automatický skórovací systém, hodnotící záhy uvedené faktory)	

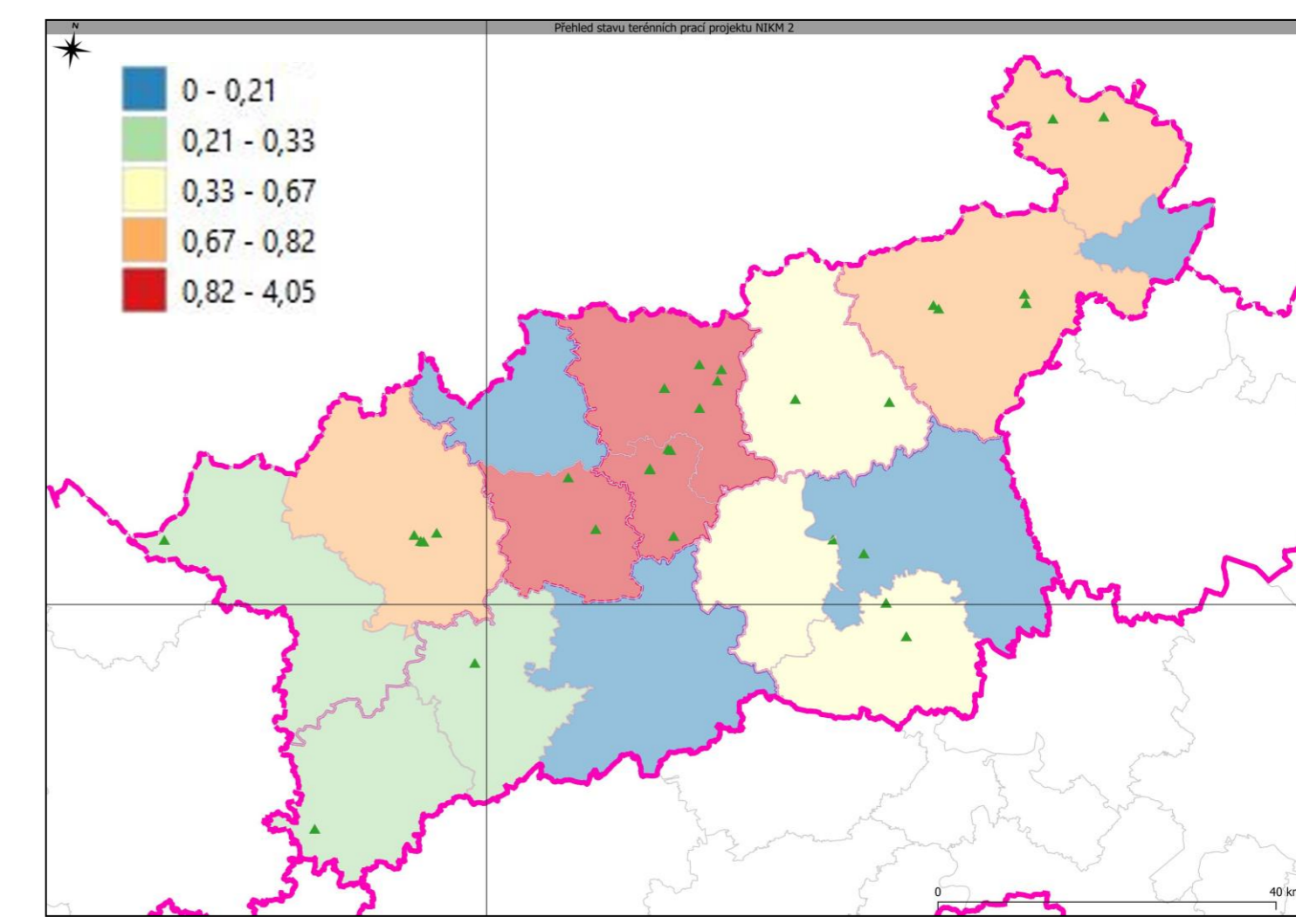
Hustoty a lokalizace KM kategorie A

Hustoty a lokalizace KM kategorie P

Hustoty a lokalizace KM kategorie N

Kategorie priority	Počet lokalit	%
A	43	6,13
P	628	89,46
N	31	4,42
celkem	702	100,00

Počty kontaminovaných míst v Ústeckém kraji podle kategorií priority Jsou uvedeny v tabulce:

Těžiště výskytu lokalit kategorie A z pohledu hustot je v centru severozápadní části kraje – v SO ORP Litvínov, Teplice, Ústí n. L. a Děčín. Co do počtu vyniká SO ORP Litvínov – 9 lokalit. Kontaminovaných míst, na kterých je nutné nebo žádoucí provést nápravné opatření, tj. kategorie A (A3, A2, A1), je celkem 43 a představují 6,13 % všech lokalit.

Lokality kategorie P jsou z pohledu hustot rovnoměrně rozmístěny ve všech SO ORP kraje. Z hlediska počtu vynikají SO ORP Louny (64), Ústí n. L. (58) a Teplice (54). Celkem je v kraji 628 lokalit této kategorie (P4, P3, P2, P1), tj. 89,46 % počtu lokalit všech kategorií. Obvyklý další postup u této kategorie je provedení průzkumu znečištění horninového prostředí a analýza rizik.

Výskyt lokalit kategorie N je z pohledu hustot centru severozápadní části kraje – ve SO ORP Bilina a Most. Nejvyšší počty vykazují SO ORP Teplice (5), Chomutov (4), Bilina (4) a Děčín (4). Lokalit této kategorie (N2, N1 a N0) je celkem 31, což je 4,42 % všech lokalit. Jedná se o lokality, kde není nutno realizovat nápravná opatření nebo, kde již nápravná opatření byla úspěšně dokončena. Z hlediska dalšího využití území není nutné zachovávat na lokalitách institucionální kontrolu.

Nejvíce záznamů všech tří kategorií je v SO ORP Ústí n. L. (66 lokalit), což je 9,4 % všech lokalit v kraji. Vysoký je i počet lokalit v SO ORP Louny (64), Teplice (63) a Děčín (58).

Podrobnosti k jednotlivým lokalitám je možné vyhledat v databázi Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM) – <http://sekm.cz>. Souhrnnou tabulku záznamů KM pro jednotlivé SO ORP je možno exportovat ve formátech .xlsx a .json.

- Závěr:**
- Pouhý počet kontaminovaných míst bez zohlednění jejich priorit není vhodný jako indikátor „ekologické zátěže“ pro zvolené správní obvody. Dosavadní zkušenosti s odstraňováním kontaminace z horninového prostředí, podzemních vod a staveb („staré zátěže“) odůvodňují předpoklad, že míra poškození životního prostředí a lidského zdraví kontaminanty zjištěnými v evidovaných KM bude v pozitivní relaci s očekávatelnými nutnými náklady na průzkum a sanaci KM. Hlavní část nákladů, odvoditelných od již uskutečněných průzkumných a sanačních projektů, bude vázána na kontaminovaná místa kategorie A.
 - U lokalit kategorie P lze předpokládat po provedení průzkumů kontaminace a analýz rizik podstatnou redukci jejich počtu a převedení pouze menší části dnes evidovaných lokalit do kategorie A.
 - Z hustot a z počtu kontaminovaných míst ve SO ORP Ústeckého kraje lze usuzovat na nejvyšší kontaminací zátěž v centru (SO ORP Most, Teplice, Ústí n. L. a Litoměřice) kraje a z pohledu lokalit kategorie P také v severní (ORP Rumburk a Varnsdorf) části kraje. Nižší kontaminací zátěží je na západě (SO ORP Kadaň, Chomutov, Litvínov a Podbořany) a na východě (SO ORP Litoměřice, Děčín a Roudnice n. L.) kraje.

Podklady a zdroje: Szurmanová Z., Lelková T. et al. (2021): Krajská zpráva – Ústecký kraj. Manuscript, 2021, Projekt NIKM 2. Společnost DEKONTA, VZ Ekomonitor, GEOTest – NIKM 2. Metodický pokyn MŽP pro práci se systémem SEKM 3. Věstník MŽP, ročník XXXI, leden 2021, částka 1, Metodické pokyny a dokumenty. Podklady a operativní dokumentace CENIA k projektu NIKM; <http://sekm.cz>